

“Šiba božja.”

SLIKA IZ ŽIVLJENJA SOCIJALISTA

Spisal X.

Nadaljevanje.

III.

“Lopovi, je zavpil nad nami.” Kaj vam je prišlo na misel?! Ha, ha, ha, . . . Večjo plačo, pa manj dela? Ha, ha, ha, . . . se je rogal in majal z glavo. Danes je delavec tako preveč, kar vsiljujejo se . . .

“Na to sem mu opomnil, da naj bi bili delavci in gospodar ena družina, ki naj bi podpirali drug drugega v vsakem slučaju, tako, da bi bili uspešni na obeh straneh; nadalje sem še opomnil, da po vsej pravici ne bi smeli iti ves dobiček tovarnarju, temveč tudi delavcem in konečno, da bo imela le tovarna dobiček in korist od tega, če se olajša delo delavcem za uro ali dve, ker bodo ostalih enajst ali deset ur toliko močnejši in marljivejši a sedaj mi neti pa poslednji dve uri ob splošni onemoglosti prav za prav brez vsake koristi. —

“Govoril sem gluhim ušesom; razjesil sem ga toliko bolj. Ko pa se je Messier oglašil in izrazil o štrajku, bil je takoj ogenj v strehi. Majhen šef je zrastel v trenutku velikan in začel vpiti in nas zmerjati z nedostojnimi psokami.

“Marš ven, poberite se grdobe! Upornikov ne marajo nikjer — socialisti nimajo zaslužka v moji tovarni — zgubite se takoj, da mi ne pohujšate ostalih — marš, ven spake!

“Ko je tako rjovel kot razkačen tiger, pritisnil je na električni gumb . . . drrrr, drrr . . . prikaže se blagajnik, kateri dobi takoj povelje, da nas izplača . . .

“Zaman smo ugovarjali, zaman smo ga prosili. Izplačali so nas, porinjli nas nepričakovano na ulico in — brez dela smo, razupiti kot uporniki, socialisti. . . brez kruha smo, brez zaslužka. . .

Slad nekoliko obmolkne in zre v tla; zaton pa skoči pokonec, skrči roko v pest ter udari po mizi ž njo, da je poskočila sveča od nje, upre oči v strop in . . . “Hudičeve pijavke.”

“Ne kolni, za boga, ne kolni!” ga tolaži Lucija. “Otroke boš zbudil — Tak’ umirj se! Ne skrbi preveč, saj imamo še nekaj denarja v hranilnici; znan si kot spreten in zanesljiv kurjač, za delo se ti ni treba bati. Ne obupaj — vsi tovarnarji niso enaki in takove pijavke kot je ta.”

“Res je, da niso vsi ljudje enaki in tudi enakih misli niso — navadno, ali kaj to pomaga delavcem?! Oj, draga, tudi jaz sem živel do danes v slepi veri, misleč, da so krščanski ali katoliški delodajalci in tovarnarji boljše, pravičnejši do nas delavcev nego židje. Danes pa sem se popolnoma prepričal, kako resničen je naš domač pregovor, da krokar krokarju oči ne izkljuje, da so vsi kapitalisti sebičneži največjega kalibra, in da so tlačitelji in izsesovalci uboge delavske pare in moči. Toraj vsi so jednaki, potem naj si bodo protestantje, krivoverci, brezverci ali pa židje . . .

Njih malha jim je bog, delavec pa le sredstvo, orodje, s katerim vedno bolj debele in reče svojega boga — Malho!

“Kako si prišel do tega uverjenja? Si li iskal že kako delo?”

“Gotovo, iskal sem takoj novo službo — Misli si, da so nas okoli druge ure že spodili. . . kaj smo hoteli početi, kot dela iskati?!”

“Zakaj pa nisi domov prišel?”

“Hm, domov? — sram me je bilo, a srce mi je pokalo od prevelike skrbi, kaj da poročoš ti! — Nameraval sem se vrniti domov s novo službo že nocoj . . . pa goljufal sem se . . . varaj grozno, grozno!”

Slad to spregovorivši, skoči po konci in skloni glavo — potisniv-

ši roki v žep in srepro divje zroč pred se — je tekal po sobi gori in doli.

IV.

“Oh, danes, danes sem še — le spoznal vso zlobo sveta — danes se je pretrgalo zagrinjalo izpred mojih oči in spregledal sem, v trenutku videl sem vso nečloveško krivico, ki se godi nam delavcem že toliko in toliko let, katere pa naši odločilni krogi ne morejo, nočejo odpraviti, ker se nahajajo v krempljih kapitalistov. — Da, da, do danes sem bil vkljub svoji polnoletni starosti še nedolžen v mišljenju kot deček, ki je presojal ljudi po svoji zmožni razumnosti, po svojem nedolžnem sreju — domišljeval sem si, da kar gane mene, kar se smili meni, kar obtožuje mojo vest, da vse to občutijo tudi drugi ljudje. — Oh, kaka zmeta! — Danes, danes sem sprevidel, da se čisto godi vse taš narobe! Ha ha ha! Jaz, France, bedak”

“Torej te niso hoteli v službo sprejeti?” radovedno vpraša Lucija.

Nikjer, nikjer ni bilo prostora za me . . . kamorkoli sem prišel so mi vrata zaprli. Bali so se me povsod kakor pobeljenega groba! Oh, zblaznel bi, a”

“In kako je to mogoče? — Tvoja spričevala so izvrstna . . . Osem let si služil v stari tovarni in to ti bi moralo vendar hasniti ali vsaj pričati, da si dober, zanesljiv in resen delavec.”

“O, da, to je vse res, Lucija, a ravno to mi je škodovalo! Ti se čudiš temu, kaj ne da? — Ha! — in vendar so večasi človeku najboljše lastnosti v škodo. Slušaj me dobro, da ti povem vse do konca.

Ko smo čakali brez dela pred tovarno, smo šli od velike togote v nasproti stoječi saloon, da si damo seveda poštenega duška. Maley je med tem predlagal, da naj počakamo dokler mine trudapolni delavni dan in da srečamo tudi naše vposlene tovariše. S tem je hotel reči, da se takoj dogovorimo, za velik shod vseh tovarniških delavcev našega bivšega šefa na katerem naj bi se odobril občen štrajk, v slučaju, da nas prizadetih šef tovarne ne vzame nazaj v delo in ob enem ne ustreže naši želji t. j. naj nam delavcem poviša plačo ali pa zniža delavni čas, ne da nam bi plačo znižal. S početka smo bili vsi složni za ta predlog in določili vse posameznosti. Kmalu pa smo premenili prvo izmišljeno taktiko radi premišljenih posledic, če nas pri sili absolutni šef do štrajka. Uvaževali smo ceno dvoma za možnost, da večina vposljenih delavcev ne bo zadovoljna s našim predlogom in se pri šefu le še bolj počrnimo; tudi je lahko mogoče, da šef ustreže delavcem s kako malenkostjo, nas pa vkljub temu ne sprejme več v delo; potem se pa tudi lahko pripeti, da se nam sicer posreči pridobiti jih za štrajk, šef se bi pa morda na to odzval s tem, da namesto nezadovoljnih delavcev sprejme odpuščene delavce propadle tovarne sv. Benedikta, ki lačni in stradani pohajajo po ulicah in so pri volji prodati svojo kožo za vsako ceno. To zadnje, tako smo predvarili, bi prav gotovo volil naš šef in potem je naša stavka brezuspešna.

Konec prih.

Male stvari.

Zatrjuje se, da je zmagovalni Napoleon imel vseh tako dolgo dokler se je držal s vso strogostjo odredb in kakor hitro jih je zanemarjal je padel. Če študiraš životopis vpešnih in odličnih mož in žena našel boš isto. Ali jim nočeš slediti? Ti dobro veš, koliko življenj je zgubljenih radi zanemarjenja prvih pojavov bolezni. Slaba volja, zguba apetita in utrujenost nam še velikokrat mar niso, meneč, da kakor so prišle, tako tudi zginejo. Če se tako ne zgodi in napad postri potem iščemo pomoči, navadno prekasno. Koliko življenj bi

se lahko ohranilo, če bi pravočasno rabili Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino. Isto gre v korenine bolezni, v prebavne organe in ti organi se hitro odzovejo in zahtevajo hrane in ta hrana, katera se dobro prebavi napravi čisto kri, močne živce in da popolno zdravje. To kaže, da bi se moralo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino rabiti v vsakem neredu želodca utrujenosti in zgube apetita.

Dobiva se v lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Triner, 616 622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

“Glas Svobode” ni edini slovenski časopis v Ameriki. Če čitaš druge, čitaj tudi “Glas Svobode.”

Naši zastopniki

za spodaj imenovana mesta in okolico

Cenjeni rojaki se smejo z zaupanjem obrniti na spodaj imenovane zastopnike z naročbo na list V krajih, kjer še nimamo zastopnike, pa prosimo, da se zanesljive osebe, ki bi bile pri volji zastopstvo proti primerni proviziji prevzeti, zglašijo pri upravništvu “Glas Svobode”, 665 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Za Huntington, Ark.: Frank Žitnik;
Za San Francisco, Cal.: J. Erbus;
Za Aspen, Colo.: Fr. Peček;
Za Crested Butte, Colo.: Marko Sodja;
Za Denver, Colo.: Jos. Debeve;
Za Pueblo, Colo.: M. Kochevar;
Za Fleming, Kas.: M. Stefančič;
Za Frontenac, Kans.: J. Kollar;
Za Yale, Kans.: Anton Rupar;
Za Calumet, Mich.: Leo Junko;
Za Chisholm, Minn.: Jos. Lani;
Za Eveleth, Minn.: Peter Mayerle
Za Brooklyn, N. Y.: J. Ivanšek;
Za New York, N. Y. Jos. Mentony
Za Cleveland, O.: Rudolf Perdan in Aug. Kužnik.
Za Collinwood, O.: J. Kunčič;
Za Lorain, O.: Fr. Vevar;
Za Claridge, Pa.: J. Batitch;
Za Conemaugh, Pa.: Jos. Briceelj;
Za Johnstown, Pa.: M. Strukelj;
Za Hermine, Pa.: Val. Urbas;
Za Morgan, Pa.: J. Lesjak;
Za Pittsburg, Pa.: A. Skerbec;
Za Willock, Pa.: Fr. Šemej;
Za Murray, Utah.: M. Žugelj;
Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc
Za Kenosha, Wisc.: M. Kirar;
Za Rock Springs, Wyo.: L. Demšar.

Kako pride Vaš denar

najvarneje v stari kraj?

Pošljite ga po Mohor Mladiču, 617 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku in pošilja denar varno, točno in zanesljivo na določeni kraj.

Ako potujete v stari kraj ali želite koga svojih sorodnikov ali prijateljev vzeti v Ameriko, potem kupite vozni listek istotako pri Mohor Mladiču. On Vam preskrbi dobro in hitro voznjo po najnižjih cenah.

MOHOR MLADIČ,

617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsni, proti glavni- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Te zebe? Omisli si dober površnik ali zimsko obleko, katero ti naredi hitro in po ceni

Victor Volk & Co.

izkušen krojač
838 1st St., La Salle, Ill.
TEL. 645 R I

Valentin Potisek

GOSTILNIČAR
1235—1st St., La Salle, Ill.

Se priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in izborna

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebniča —

Kočije za dobiti za vse prilozniti.
471 W. 19th Street Chicago, Ill

Slovinci!

Gotovo, da se poznaamo. Prej sem delal 9 let v Bernardovi vinarni na Blue Island Ave., sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO

na 680 Blue Island Ave., blizu Atlas pivovarne.

IG. F. HALLER.

ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

TOM. KYTLICA

UNIJSKI TESARSKI MOJSTER

1294 Trumbull Ave., CHICAGO.

Sprejemava v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

TELEFON CALUMET 1678

Najfineše fotografije izdeluje vendar-le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

NAZDAR!!!

SALOON

Kosiček Brata

590 S. Centre Ave. Chicago.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl. Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

JOSIP ZALOKAR

priporoča rojakom v Clevelandu svojo dobro in vedno preskrbljeno

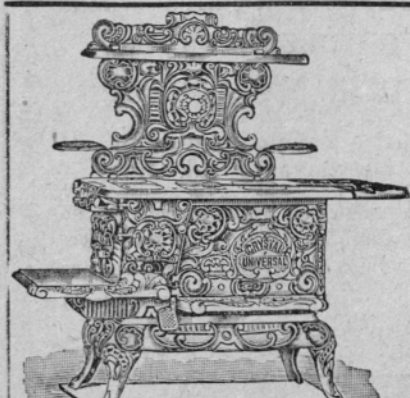
GOSTILNO na 899 Edison Rd. N. E.

kjer toči vedno sveže pivo in likerje. Unijske smodke in prost prigrizek. Nadalje priporoča svoja fina vina, domačega izdelka in sicer:

rudeče galon 50c, belo galon 60c, rumeno galon 55c

Proti predplačilu ali poštnem povzetju pošlem ta vina na vse kraje Amerike. Za dobro postrežbo in pristnost vina jamči Jos. Zalokar, gostilničar,

899 EDISON ROAD, N. E., CLEVELAND, OHIO

Trgovina z železnino, pečmi, preprogami in z vsem pohištvo
Dobro blago po nizki ceni pri
V. Kobzina-tu
580-582 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

WISCONSIN PHONE 4
LOUIS ROBSEL
BALOON
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

MATIJA KIRAR
GOSTILNIČAR
v Kenosha, Wis., 432 Middle S
Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 777

John O. Hruba
TRGOVEC
s pohištvo, železnino, pečmi, karpeti itd.
Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijo
589-591 Centre Avenue
Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC.
Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah
624 South Centre Avenue.
CHICAGO

CUNARD HUNGARIAN AMERICAN LINE
Iz New Yorka v Sredozemsko morje in Adrijska pristanišča. V REKO potom GIBALTARJA, NEAPELJA IN TRSTA.
Novi, moderni parniki s dvema vijakoma.
Slavonia, Pannonia, Carpathia, Utonia (Težki 10,000 do 13,000 stotov)
Parnika “CARONIA” in “CARMANIA” dva največja parnika na svetu celo leto redno vozita.
Za natančne pozvedbe za odhod in prihod parnikov, kakor tudi za vozne cene in o tretjem razredu obrniti se je na:
CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn St., Chicago

Ameriški carji in "Injunction"

Rusi, Avstriji, Nemci, Turki imajo po enega cara; Italijani, Angleži, Belgijci, Španci, Srbi, po enega kralja; Amerikanci pa imamo tisoče carov, cesarjev, kraljev, knezov, sultanov, paš in diktatorjev. Vsak zakotni odvetnik politikar, suženj korporacij, katere takorekoč vzgajajo razni trusti in inkorporacije seveda na delavske stroške in jih vadijo v politiki, ob času volitev gre iz pisarne korporacij in pride v višje urade ameriških carjev sultanov, kraljev in paš.

Zaslepljeno ljudstvo ga sem ter tje zvoli za — ne svojega, ljudskega zastopnika temveč — zastopnika korporacij, katere so mu dale vzgojo, so mu dale učnost in zvitost in od katerih je tudi sedaj odvisen. To ljudstvo, zaslepljeno in očarano, ga postavi, da vlada kot kak car, avtokrat nad okrajem in ljudstvom, ki ga je zvolilo. On je najvišji v svojem carstvu ali kraljestvu; ljudstvo je tako hotelo in sedaj se mu mora kljanjati; ono prosto (?) ljudstvo, ki ga je zvolilo in z volitvijo se odpovedalo prostosti. Isti je lahko slaboumen kot jeden izmed Jurpev, isti je lahko razkošen, kot francoski kralj Ludvik, isti je lahko kriminal kot John R. Walsh, bigamist še večji kot John Hoch in razuzdaneec kot Stensland, bankir, ki je s ljudskimi hranilnimi vlogami napajal vlačuge s šampanceem in vendar samo jedna njegova beseda lahko klubuje volji osemdesetih milijonov ljudi.

V šoli se naši otroci uče gotove predmete na pamet. Iz teh predmetov se uče v lepih besedah obliko našega vladajočega instituta; visokih besed si še nerazsodni otroci ne vedo razlagati in tolmačiti si ustavo popolnoma drugače, kot je v resnici. Imenovani car ali paša, katerega so trusti vzgojevali in mu pokazali slabosti zakona in ustave si jo obrne v svojo prid, ljudsko škodo in on sam postane konstitucija.

Ta car lahko zabrani prostost govora in tiska, prepreči in prepove zbiranje ljudstva in organiziranje društev in unij, on zamezuje in tepta postave in njegova beseda zadostuje, da ovrže ljudsko pravo in zakon in posužni ves narod. Naša demokracija pomenja v resnici substitucijo več tisoč avtokratov za jednega.

Ker nismo mogli prenašati sitnosti, neumnosti in bičanja od jednega cara, odločili smo se, da postavimo krdelo carov na to zvišeno mesto. To uganko hoče sedaj vsaka unija, vsak delavec vsak socialist, demokrat in republikanec rešiti.

To je nova pritiskujoča forma, koja eksistira le pri nas, v tej prosti, svobodni Ameriki. Angleški parlament je najvišja moč in oblast; na Angleškem ne poznajo pisane ustave in zakon tega parlamenta se odobrava za najvišjo in zadnjo moč.

Francoski parlament je z ozirom na moč za troho slabši. Navaden zakon ne more premeniti francosko ustavo, ampak v slučaju, da bi hotel njen kongres skovati neustaven zakon, ga ne more nobena sodnija in noben uradnik pravno ovirati ali pa preprečiti.

Na Italijanskem imajo konstitucijo tako urejeno, da se noben sodnik ne sme umeševati v ljudsko voljo in ni je sodnije, ki bi si upala umeševati se v postavodajstvo.

Sodnijam na Nemškem še na misel ne pride umeševati se v postavodajstvo in konstitucijo, ki je potrjena od zbornice. V Avstriji se smejo sodišča ozirati na veljavo odredbe, strogo pa je prepovedano vmeševati se v ustavne postave. Na Švičarskem pa mora pravni tribunal odobreti brez vprašanja vse zakone predložene mu od zveze zbornice.

Ako toraj delavstvo v Nemčiji, Avstriji, Franciji, Angliji, Švici in drugod primorajo parlament,

da sprejme postavo, ista tudi stoji. Ameriško delavstvo pride še veliko lažje do postav, kar pa tudi postavodajstvo dobro ve. Zato pa kadar oni gospodje s cilindrom in frakom zapuste kovačnico postav in odlože delo svojih rok, pograbiyo zunaj stoječi paše ravno kar skovani zakon, ga piliyo, tolčejo in nabijajo po njem tako dolgo dokler ne najdejo njegove slabe strani. Vsak zakon ima slabo in dobro stran in to znajo tisoči naših malih carov in kraljev za se in za svoje korporacije izkoriščevati; navadna ljudska masa pa je pri tem vselej oškodovana. Ko bi pri nas v Zdr. državah, katere ustava določuje enakost in pravico vsim državljanom, upeljala takove odredbe kot jih ima Švica, Nemčija, Italija in par drugih civiliziranih držav, potem bi šlo na tisoče teh carov, sultanov in paš rakom žvižgat.

Tako se vlada pri nas pod sedajnim sistemom, kateri je veliko krivičnejši od onih pod kakim evropskim carjem ali sultanom.

Ameriške unije — delavci, ki imajo moč v svojih rokah beračijo pri vladnih krogih v Washingtonu za koncesije, kakor je to vedno delal Samuel Gompers vodja največje delavske organizacije v Ameriki. Po ustavi Združenih držav naj bi vladala volja državljanov in ne avtokracija. Vsak delavec — državljan ima po ustavi iste pravice, je podvržen istemu zakonu kot kapitali in ljudska volja — to je večina naj bi vladala. Ali nimamo mi delavci večino, ali nimamo mi moč vladanja in zakonodajstva v rokah? In mi delavci naj prosimo za koncesije. Mi ne rabimo prosjačiti, zahtevajmo in vzemimo si jih!

Mi verujemo, da je poniževalno in brez vsakega sadu za organizirano delavstvo in le v korist republikanski in demokratski stran ki, ergo kapitalizmu, če se delavec takorekoč poriva sedaj v en sedaj v drug tabor zastarelih, delavstvu sovražnih strank, kot sti gornji, dve, kateri s dušo in telesom vred lastujejo in vodijo oni, ki tako gorostasno delujejo na posuževanje in izkoriščevanje delavstva.

Toda kedar koli se zavzame tak vodja, kot je Gompers za delavstvo in njega pravice, kakor je to storil pred kratkim potem ne smemo pomišljevati in ugibovati bi — li mu pomagali ali ne. Stanovitnost, s katero se je uprl in se namerava upirati višjemu sodišču, ki namerava zatreti prostost govora in tiska zasluži pomoči vsacega zavednega delavca, ne oziraje se na stan verstvo ali politično stališče.

Imenimo naj, da v Združenih državah ni zakona, ki bi prepovedal prostost govora in tiska in ustava zahteva prostost in enakost državljanov. Kračnje prostosti tiska in govora je jedna najvažnejših točk potem bodisi, da se isto vrši v temni Rusiji, bodisi v prostih svobodnih Združenih državah. In delavčeva dolžnost je, da se upre vsaki prepovedi (injunction), ki hoče prikrati državljanu najsvetejšega zaklada — prostosti izražati svoje misli v govoru ali tisku.

Nazaj k stvari! Podati se taki odredbi višjega sodišča s tolikim številom delavstva, večino državljanstva in toliko blagajno za seboj, bi se reklo, da delavec in njega vodja sta strahopetca. Obratno moramo biti ponosni na Samuela Gompers v tem boju za prostost govora in tiska in neopravičeno postopanje vlade in sodnika Gould bi se moralo in se mora prezirati od vsih delavskih publikacij in organizacij v Ameriki. Ako se to stori in ako se postavi v bram s vso močjo in enerzijo in ako se nadaljuje s bojem do konca potem je mogoče, da zmagamo in še več — cela armada delavskih zastopnikov pride v kongres v Washington in

prosjaške politike bo konec.

Ako Gompers stori to, ako izpelje svojo politiko v tem smislu, ne bo dolgo, ko bode višje sodišče kakor tudi postavodajstvo kontrolirano od delavstva, prepovedi (injunction) proti delavstvu bodejo ničla in cari, sultani, kralji, paše bodejo zginili iz tal svobodne Amerike.

V zadnji številki meseca januarja t. l. se je Samuel Gompers v glasilu "American Federationist" (Ameriški zveznik) pod daljšem uredniškim člankom, direktno in javno prezirajoč ono prepoved višjega sodišča, izrekel: "American Federation of Labor se ne poda in bode še trdneje stala za prostost govora in tiska."

Rojakom — delavcem je še dobro v spominu ona prepoved (injunction), katero je izdal Gould višji sodnik Columbia okrožja dne 18. dec. m. l. na American Federation of Labor in nje uradnike.

Tožiteljica je bila "Buck's Stove and Range Co." iz St. Louis, Mo. povod tožbi pa je bil takimenovani "bojkot" A. F. of L. proti tej tvrdki radi pritiska na delavce v tej tovarni, radi nizke, neprimerne plače in nepripoznanja unije. Krivda A. F. of L. je bila edimo v tem, da je v svojem glasilu bojkotirala to tvrdko, kakor je že marsikatero popred s "We don't patronize". Sodnijska prepoved, ki jo je izdal sodnik Gould je ena največjih in najbolj za delavstvo nevarnejših, kar jih je bilo še kedaj sodnijsko izdanih.

Tej sodnijski prepovedi je sledila tožba za odškodnino, povzročeno s stavko delavcev v Buck's Stove & Range Co. tvornicah. Sodnija je zopet upognila svoj tilnik in dosodila tvrdki \$240,000 odškodnine.

Sedaj pa pridejo vprašanja:

"Bode li se družba drznila izterjati to svoto, katero ji je pripoznalo najvišje sodišče?"

"Bode li družba imela pogum aretirati Gompersa, predsednika in ostale člane eksekutivnega odbora A. F. of L. radi tega, ker se vedno tiska, samo namesto prejšnjega "We don't patronize" — "We wont patronize" in radi tega ker je bilo že prej sodnijsko prepovedano bojkotirati to tvrdko?"

Naše mnenje je, da, če se tvrdka drzne nastopiti proti delavski organizaciji, bo imel ta čin velik vpliv pri prihodnjih predsedniških volitvah in upamo, da zmaga, gloriozna zmaga bo delavska. Upamo, da ta tožba in boj bode ta stremnila marsikatero delavca — volileca do zavesti svojega stanu, prava in moči.

Ako vsi unijski zastopniki stoje stanovitno rama ob rami in prezirajo ono nasilno obsodbo in prepoved in ako puste družbi da goni svoji izprešano moč nad delavstvom in pozapre one, ki se drznejo zagovarjati prost govor in tisk potem bo zmaga toliko slavnejša, vspešnejša in hitrejša.

Nekateri, dalekovidni zastopniki kapitalizma so se pričeli zavedati in opazili so, da je ta njihova žrtev "bela vrana". S tem pomagajo delavstvu do enerzije, zanimanja in skupnega nastopa proti kapitalizmu. Vsak neodvisen Amerikanec mora obsojati tako brezobzirno postopanje višjega sodišča pod tako konstitucionalno državo kot so Zdr. države!

Recimo pa, da družba in bosovska zveza vložijo prošnjo za izvršitev odredbe višjega sodišča, pozapre uradnike, razbijajo unije in zaplenijo njih publikacije in drugo, kaj se bo zgodilo potem s delavstvom? delavska politična moč postala bo postava pride pa tudi lahko do tega, da bode ves Supreme C. sistem za vedno pome ten s površja in eksistence, Zdr. države pa postanejo kaj lahko prava demokratska država.

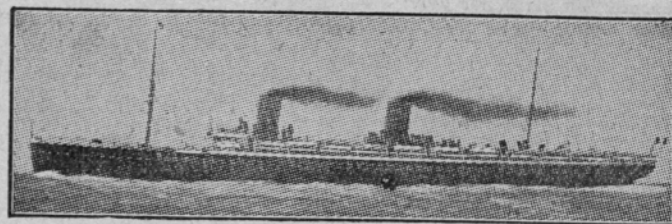
Na noge, delavci, volileci! Kaj pa boš storil za delavstvo, svoj stan in svoje otroke? Ali ti ugajajo takovi cari kot sodnik Gould

Dalje na 7. strani.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New Ycrk v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence30.000 HP | La Lorraine22.000 HP
La Savoie22.000 HP | La Touraine15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10, ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
665 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c

ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
665 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike,
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

Socijalizem je podoben strelu
Vdari in užge . . .

Hearst in njegova Independent
League veliko vpijeta pa malo
storita.

Bog ve . . . če bodo republi-
kanci zopet vpili: "Ful dinner
pail" in če bo Bryan kazal srebr-
ne dolarje, ko pridejo volitve.

Čudni ljudje . . . Danes pišejo
v listu A., da je ta jednota naj-
boljša, jutri pa čitam v drugem,
da so pristopili k popolnoma dru-
gi Jednoti. Šviga, švaga . . .

Poroča se, da je imel predsed-
nik Roosevelt \$30000 v Knieker-
bockerjevi banki ob časi poloma.
Ali se še čudite zakaj je bil pre-
sednik tako hitro pripravljeno po-
slati 60 milijonov dolarjev v po-
pomoč New yorškim bankam?!

Socijalizem odpira oči. Hi-
multimilijonarja E. Zimmermana,
iz Cincinnati, O., knjega, v Hel-
Manchester, sedaj na Amerškem
je javno naznanila, da vstopi v
socijalistično stranko in prične
delovati za socijalizem. Dani s-
in socijalizem izhaja . . .

Ko bi kedo drugi izdal takove po-
manjkljive račune, pa bi naš
mirujoč nasprotnik s vsemi štri-
mi po njem; izdal bi tudi posebn-
ne letake in "Ekstira edition."
Obratno se mora soseda ščititi,
ker delajo za skupne interese —
karakter socijalista, kaj?!

Veliko dobrega smo pričakovali
od zaveznikov ko smo videli
kako intimno so se v La Salle,
Ill. objemali — in res dočakali
smo veliko.

49 dolarjev manja li več. No,
kaj nam pa morejo, morejo, mo-
rejo? — Nič!

"Ne bojim se obrekovalec po-
litičnih "pipeev", ne revolver
žurnalistov, kojih briga je njih
lasten žep, ker oblivajo me s svo-
jo lastno gnojnico in mečejo mi
blato v obraz; ne teh se ne bojim,
smejem se jim v obraz, ker pogi-
nili bodo v lastnem blatu (ka-
kor je Jože), katerega so metali
v me." — Pisec gornjega odstav-
ka se ne boji ničesar, mi pa toli-
ko povemo, da se boji odgovoriti
na naša vprašanja; katera smo
mu stavili v zadnji številki. —
Punctum.

RUDEČE ZNAMKE, 35c.

Ribji dež. V Tesaliji blizu gr-
ške meje so imeli medavno nena-
vaden prizor. Po hudih nalivih
je bila cela pokrajina posejana
z ribami. Nekatere ribe so bile
še žive, med njimi so bile celo po
12 do 16 kg težke. Kmetje so
jih nabrali nad 600 kg. Zagonet-
ka je bila kmalu rešena. Mors-
ki vihar, ki je vzdignil v zrak ve-
lik vodeni stolp obenem z ribami,
je zanesel ta stolp 20 km od mors-
kega nabrežja ter se spustil na
zemljo v obliki pretrganega obla-
ka.

Rojak, kateremu si včeraj dal
"Glas Svobode", da je čital, je da-
nes pripravljen naročiti se nanj.
Pojdi k njemu in videl boš, da je
res.

STRANKA.

— Seje slovenskega soc. kluba
"Luč" v Clevelandu, O., se vrše
v prostorih na 5705 St. Clair Ave.
Odborniki A. Kužnik, predsednik
Rud. Perdan, tajnik; J. Hočevnar,
zapisnikar; Fr. Černe, organiza-
tor in Ivan Volk, kužničar.

RAZNO.

— Iz urada tajnika Socialis-
tične Stranke za Cook County
prejel je tajnik slov. soc. kluba
"Svoboda" v Chicagi znamke za
posebni asessment. Socijalistična
Stranka je sklenila, da vsak član
te stranke prispeva 35c za pokri-
tev stroškov narodne konvencije,
ki se ima vršiti dne 10 maja t. l.
v Chicago, Ill. Te znamke (ru-
deče znamke) prodajajo se tudi
ne-članom stranke in vsakdo, ka-
teremu je občni blagor delavske
stranke pri srečanju lahko omeni
jedno ali več teh znamk. Vstraj-
na agitacija za veliko vdeležitev
pri tej konvenciji, ki bo velikega
pomena za nas delavce bo gotovo
rodila lep sad. Na noge tedaj!
Sežite po znamkah! Zunanjim
podpiralcem jih tudi pošiljamo
in njihovo ime bode priobčeno v
listu "Glas Svobode". Znamke
se dobe od: A. H. Skubie, 665
Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Vaš za socijalizem

A. H. Skubie.

SLOV. SOC. KLUB "LUČ" DELUJOČ.

Cleveland, O., 24. feb. 1908.
V soboto t. j. 22. t. m. ob 8. uri
zvečer je sklical slovenski socia-
listični klub "Luč" odbornike
vseh tukajšnjih slovenskih dru-
stev na posvetovanje radi dobro-
želne veselice v korist revnim
slovenskim družinam. Temu va-
biču odzvalo se je od vsacega dru-
štva po nekaj odbornikov, koji
so večinoma dobrodelno priredite-
ro odobravalji, z malo izjemo.
Nasproten tej plemeniti misli si-
cer ni bil nihče, le razni so bili
nasveti glede pomoči revnim dru-
žinam.

Konečno se je sklenilo, da se
imenovana veselica vprazori dne
3. marejca, to je na pustni torek
večer. Volil se je veselošolski
sek šesterih mož, koji je prevzel
nalogo, da vse potrebno pripravi,
da bode veselica v gmotnem in
moralnem oziru tem boljše vspe-
la. Še posebej se je pooblastilo
šest žrtvovalnih rojakov ki bodo
nabivali dobitke za srečolov do-
brodelne veselice.

Vsi cenjeni rojaki se prosijo,
da bi imenovani šestorici šli ra-
dovoljno na roke in da bi vsakdo
po svoji moči daroval kak mali
dar v plemeniti namen.

Stvar se sama na sebi najbolj
priporoča, ne da bi jo še posebej
hvalili. Da je res pomanjkanje
med nekaterimi družinami je is-
tina; kdor bi tega ne vrjel naj se
obrne na pripravljajni odbor, ki
bode vsacega rad prepričal o go-
li resnici žalostne revščine.

Komaj obstoji slov. soc. klub
"Luč" jeden mesec že vidimo
sad dela imenovanega kluba. K-
dor še do sedaj ni vrjel, da je
klub ustanovljen v korist Slove-
nskega delavca, tega bode pošteno,
vse hvalevredni čin prepričal, da
klubovo delovanje je in bode vse-
skozi koristno in plemenito. Za-
to se pričakuje, da se bodo ljudje
dže spametovali ter priznali, da
je neizogibna potreba, da se vsi
rojaki delavci združimo v omen-
jenem klubu ter delujemo z res-
mičnimi dejanji, ne le z golimi
frazami za boljšo bodočnost ro-
jakov.

Ravno v našem glasilu delav-
skem listu "Glas Svobode" se je
poročila vse hvale vredna misel
in klub "Luč" jo je uresničil s
pomočjo pametnih rojakov. Če
je vže v začetku, ob rojstvu poka-
zala "Luč" toliko podvzetnega
duha, kaj smemo od nje pričako-
vati še le tedaj, ko se mogočno
razvije med Clevelandskimi Slo-
venci. Smelo upamo, da ne bode
nikogar, ki bi nasprotoval dobri
stvari, ki je velikega življenske-

ga pomena ravno med razkosani-
mi Clevelandskimi Slovenci.

"Luč" prodiraj memoteno in
vstrajno med nami, da bode kma-
lu zasijala vsakemu "Luč" spo-
znanja, da se bomo spoznali ter
delovali enkrat skupno za naše
— delavske koristi.

Clevelandski novičar.

Veselica s plesom.

"Hrvatško Radničko Prosojet-
no i Političko Društvo v Chicago,
priredi v soboto, 29. t. m. ob 8.
uri večer v prostorih "Narodne
Dvorane" na oglu Centre ulice
in 18. ceste Zabavo s plesom. Ves
čisti dobiček se obrne za odpomoč
brezposelnim. Vstopnina je pro-
sta. Slovenci vdeležite se te za-
bave.

MUHA JE PIČILA KOMARJA.

Jednota — ta prekrasna stav-
ba je postala po par novih chi-
caških uradnikih — "omajani
steber."

Po velikem grmenju je majhen,
prav droben dež in po velikem
kričanju je malo, malo delavnosti.
Komarja naj bi se zapodilo h
komarjevim nazaj v New Jersey in
na njegovo mesto pa postavil
"sršen" — kateri je bolj vešč v
računih.

Kričači! Kje ste sedaj s vaši-
mi kumpastimi peresi? V kate-
rem kotu sosedja se skrivate (?)
pod plašč vašega prisrčnega pri-
jatelja, ki je tako slabo Jednotin
račun "izubljal" za mesec janua-
rij 1908?

Zakaj ne naznanite preostale
svote in izplačevalne lestvice —
izračunite matančnejše? Jaz ni-
sem postavljen za koregacijo, vi-
dim pa rad kot ud S.N.P.J., da se
Jednotinim premoženjem dobro
gospodari in da se izdajo najl-
rani in natančni — ne pa površni
računi.

Vi vpijete, da bi se ne bila Jed-
nota pod vodstvom starega odbo-
ra vzdržala niti dve let, jaz pa
mislim, da se pod polovico nove-
ga vodstva še toliko časa ne bo.
Že zopet parčete: "Zamašite
mu usta, obesite tega "grešnika."

Moj bog, kakšna nepravilnost
mora pač biti v vaših knjigah!?
Če se sami v stvar ne razumete,
zakaj ne pustite komu drugemu
svojih kričačev, da bi se tudi do-
tičnik z vami vred blamiral?!

Zakaj pa "Proletarec" molči?
Ali on ne vidi napak?! Ali se
boji kritizirati?! Pa . . .

O ti prekrasna stavba! Kako
neusmiljeno ti izpodkopava "kon-
sumno društvo" tvojo nekdanj tr-
do stoječo podlago.

Pa nam naj še kdo očita, da v
lastno skledo plujemo . . .

Prosimo, da se pomota v raču-
nu, če že drugo ne v prihodnjem
glasilu popravi.

Pontificus.

IŠČEM Filipa Kolar, kateri je
krivih nog, rujavih las in brk,
pegast po obrazu in je 5½ čevl-
jev visok. Rojake, kojim je
znan njegov naslov prosim, da
mi istega pošljejo. Andrej La-
diha, box 476, Clinton, Ind.

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bo-
de knjiga "Opatov Prapovščak"
kmalu pošla. Ta lepa zgodovin-
ska povest obsega 211 strani in
stane le 35c. poštnine prosta.

Moderna gostilna in restavracija.

HOERBER PIVO IN DOBRA KUHA.

Slovenci, to je slovensko po-
djetje in za dobro postrežbo
Vam jamči

MARTIN NEMANICH
813--22 St., blizu slov. cerkve,
CHICAGO.

Sveže blago!!!

GROCERIJA

V zalogi imam tudi patentirana
zdravila z garancijo Dra. Didrich.

Rojskom po Kansasu se pripo-
ročam, M. ŠTEFANČIČ,
bivajoč v Fleming, Kas.

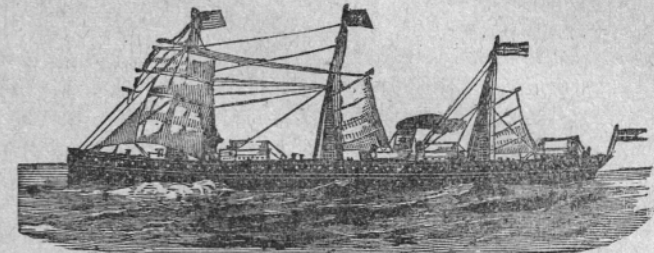
FR. SAKSER CO.

109 Greenwich St. NEW YORK

PODRUŽNICA

6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodskih družb.

Priporoča se Slovincem in Hrvatom o priliki poto-
vanja v staro domovino, ali ako žele koga sem vzeti —
v prodajo parobrodskih listkov po najnižji ceni.

Železniške listke za vse kraje v
Zedinjenih državah in v Evropi.

Posilja najceneje in najhitreje denar v staro domo-
vino, bodisi zasebnim strankam, posojilnicam
ali v katerokoli svrhu.

Vsak slovenski potnik naj pazi, da pride na številko

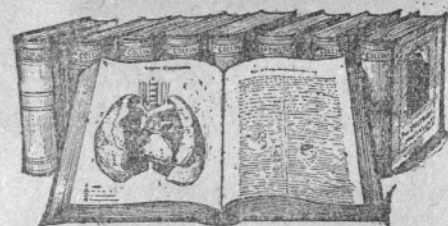
109 Greenwich Street,

in nikamor drugam ter naj se prej dobro prepriča, ako
je na pravem prostoru, predno se da pogovoriti, da ko-
mu vroča denar v mnenju, da ima opraviti z nami.

Rojaki Slovenci!

NAROČAJTE IN ČITAJTE NOVO OBŠIRNO KNJIGO.

Novih
50.000
iztisov.

se zastouj
razdeli
med
Slovence.

"ZDRAVJE"

Katero je izdal prvi, najstarejši in najzaneslji-
vejši zdravniški zavod.

The
COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Ta knjiga je najzanesljivejši svetovalec za
moža in ženo, za deklico, in mladeniča! Iz nje bode-
te razvideli, da je zdravnik COLLINS N. Y. MEDICAL
INSITUTA edini, kateremu je natanko znana sestava člo-
veškega telesa radi tega zomore najuspešneje in v naj-
krajšem času ozdraviti vsako bolezen, bodisi akutna ali
zastarela (kronična). Dokaz temu so mnogobrojna za-
hvalna pisma in slike katera lahko čitate v časopisih.

Knjiga je napisana v slovenskem jeziku na jako
razumljiv način ter obsega preko 160 strani z mnogimi
slikami. Dobi jo vsaki Zastonj, ako pismu priloži nekoli-
ko znamk za poštnino.

Ko prečitate to knjigo, Vam bode lahko uga-
niti, kām se Vam je v slučaju u bolezni ako hočete-
v kratkem zadobiti preljubo zdravje, sedaj ko razni
novo ustanovljeni zdravniški zavodi in kompanije
rojake na vse mogoče načine vobijo in se hvalijo.
samo, da izvabijo iz njih težko prisluženi denar.

Zatoraj rojaki, ako ste bolni ter Vam
je treba zdravniške pomoči, pišite po to knjigo ali takoj
natanko opišite svojo bolezen ter vsa pisma naslavljajte
na ta naslov:

THE
COLLINS Y. N. MEDICAL INSTITUTE
140 West 34. Str. NEW YORK, N. Y.

DOPISI IN POROČILA

Cleveland, O., 23. feb. 1908.
Sprejmite e. g. urednik sledeči dopis, kot odgovor "Novi Domovini", ki me hoče postaviti na laž v zadevi zadnjega mojega dopisa v št. 7 glede podarjenega križca. Ona, oziroma gosp. Basta pravi: Da istega sploh nihče podaril ni pred 15. februarjem ter da ga tudi odklonil ni, pač pa so mu ga dali še-le 15. februarja in ga je tudi č. g. Koudelka hvaležno sprejel.

Stvar je v resnici ta-le: Javna tajnost je in vse po Clevelandu je govorilo, da so ga že zlatarju pod zgubo v odkup ponudili. Isti ga je tudi odkupil s 75 dolarjev dobičkom to je dal jim je zanj \$75 manj kot je bila prava kupna cena. To govorico mož, ki imajo znaten stik z imenovanim odborom je slišal in razumel g. Basta, pa kakor znano urednik N. D. ne začne prvi vsake akcije, tako tudi akcije dementirati govorico ni — začel. Nam pa, ki je na stvari, da se stvar pojasni — javno —, ki nam je tudi vse tajno ravnanje znano, smo podrezali v sršenovo gnezdo.

Da ne škodujemo lastni stranki ne govorimo več, dasi dobro vemo kako je to, da je bil križec takoj oddan še isti dan, ko je "Svoboda" prišla Clevelandčanom z zadnjim dopisom v roke. Ali, ko bo naše stvar enkrat v redu, takrat bomo povedali to kar je resnica, ko bomo vrgli krinko posili-katoličanstva proč, tedaj naj svet zvē — kje je čista resnica, — kje debela laž!

Pribije naj se že danes, da, če bi list "Glas Svobode" ne priobčil dopisa, še danes bi nihče ne vedel kaj je s stvarjo in bi ne jih nekdo nevmilil in dovolil, da čista resnica (?) povita v prozorne tančice ne zagleda belega dne.

"Glas Svobode" se pa zahvaljujemo za naklonjenost ter se mu še v zanprej priporočamo, ker vemo, da le z njegovo pomočjo bomo še marsikaj dosegli. Morebiti bi nam ustregel g. Basta, če bi začel vsaj enkrat prvi akcije, da bi poizvedel, kaj je s denarjem, ki je bil nabran za menda že davno mrtvo "Zvezo." Sedaj na dan, na plan!

Zakrajškov pristaš.

New York meseca feb. 1908
Časi se spreminjajo in mi v njih. Pred dobrim pol letom je še vse dobro "ronalo" in sedaj pa vidimo le še tu in tam gost dim valiti se iz visokih dimnikov, ki naznanja, da tovarne počivajo. Veliko stotisoče je delavcev brez dela in jela; skoro vse "štapa" in marsikateremu trda prede. Dasi so pa časi trdi in slabi za delavstvo se vse eno med Njujorskimi Sloveni javlja zelo podjeten duh. Podjetni duh veje že od kar se nam je vtepla misel v glavo, da nam je potreba lastne cerkve, s cekvijo župnika, z župnikom kuharico, s kuharico organista in z organistom mežnarja.

Radi gori omenjene cerkve vršili so se že razni shodi; pobiralo se je že tudi s dobrim in slabim vpehom, stvar pa je le še vedno ostala v mejah dostojnosti in olikanosti, da si so se tu in tam čule ne baš laskave opombe in to od tacihi oseb, ki so za vero in cerkev vnete še celo preveč.

Voditeljcem cerkev zidajočega gibanja zazdelo se je v preteče nem mesecu, da je nujno potrebno zopet sklicati shod, kar se je tudi zgodilo 19. feb. v cerkvi s. Brigitte na 119 ulica B. Shoda se je udeležilo precejšnje število rojakov in rojakinj in zborovalo se je pod vodstvom odbora, ki ni bil nikoli nominiran še manj se je pa za istega glasovalo.

To se pa je zgodilo tako-le: Gospod dušni pastir in njegovi oprode s adjutantami vred strknili so modre glavice in postavili v odbor može, kateri se ljubijo med seboj. Ta zbrani odbor otvoril je

po zbrani službi božji zborovanje in povdarjal neobhodno potrebo slov. cerkve v New Yorku; posebej pa je še povdarjal, da Sloveni zato zapuščajo New York in se tam ne vstavljajo, ker nimamo slov. cerkve. Tudi so izjavili, da vsak svoje mnenje izrazi.

Glavne poteze teh duhovitih izrazov mišljenja so se obračale o koli cerkve. Vsak rojak in rojakinja, kot dobra in zvesta katoličana sta dolžna po svoji zmožnosti, kar največ darovati za cerkev v prid, obrambo in ohranitev sv. vere (!), katera je ravno sedaj v toliki nevarnosti radi marazma, ostarelosti (Alterschwäche).

Shoda vdeležilo se je tudi mnogo "undesirable" rojakov, ki niso dobili nobenih povabil in to pa le radi tega, ker so se bali, da bi ti-le delali preveč preglavice stavbenemu odseku in odboru s križanjem načrtov in računov.

Sklicevaje se na odborovo izjavo glede prostosti posameznikov izraziti svoje mnenje je zaprosil po besedi g. Jos. Mantony, kateri je v svojem govoru začel stvarno in neovrgljivo dokazovati, da je njujorskimi Slovenem toliko potrebno Slovenske cerkve kakor vozu petero kolo. Omenil je tudi poleg drugega, da je vse zavedno, slovensko možko delavstvo proti zidanju cerkva in naprednjaška smer teži bolj na ljudsko izobrazbo ne pa pomeumnevanje. "Vzgoje in šole nam dajte ne pa cerkve. Potreba slov. cerkve je samo produkt bujne nabožne domišljije slov. tercijsk, ki so ostale device do 30 leta, ker ženina ni bilo in ker ga hočejo imeti izbrale so si prerogativno Jezusa za svojega ženina."

G. Mantony ni mogel več nadaljevati. Med zborovalci osobito med nežnim spolom nastal je tak hrup, vrišč in pišč, tako kričanje in tuljenje, tako zmerjanje in psovanje, da tacega še takrat ni bilo, ko je od judovskih duhovnov in popov nahuskana družal kričala: "Križaj ga!" — Iz med tega hruma čule so se pa največ zaničljivo izgovorjene besede: socijalist, antekrist, anarhist, ven ž njim, ubit huduča itd. Sploh ni mogoče popisati tega izvanredno tragičnega pri tem pa toliko komičnega prizora (to me spominja na Calumetsko linčanje. Op. staveca) osobito pa sekundiranja nekaterih oseb to je čepovskega hauptmana, dolge Ane in ta velke Roze — prvi basira: decimaledemkrat, Ana sololiquia: močijalsedemkrat prvi anarhist in Roza pa sekundira: Antekrist itd. Psovka za psovko je letela na g. Mantonija in celo njegovi družini niso prizanesli. To je bil škandal v hiši božji! Vrhunec komičnega prizora pa je nastal, ko je dolga Ana (meri 6 čev. 2 palca) vkljub svoji velikosti še na stol skočila, mahala in kričala — pred njo pa se postavi neki možki zborovalec bolj pritične rasti, jo gleda gori na visoko in ji reče: "Ej tiho bodi, saj si pijana, po šnopsu smuš — pazi se, da flaška s visko iz št.....fa ne pade."

Dovolj naj bo tega škandala v cerkvi; konec prizora je bil ta, da so g. Mantony izvili iz cerkve a za njim pa so šli tudi skoro vsi možki zborovalci, ostali pa so zaključili zborovanje s tem: "a se prispevke za cerkev nabira s "markami" in prirejanjem veselice, gledaliških iger itd.

V prihodnji številki podal bom kratak proračun za slov. cerkev v New Yorku. Za sedaj pozdrav zavednim rojakom po širni Ameriki in listu "Glas Svobode" pa veliko uspeha.

Žrtev Svobode.

Rico, Colo. 26. feb. 1908.

Cenjeni mi list "Glas Svobode". V številki 7 sem čital na prvi strani, da je rekel J. P. Morgan,

da kriza je dobra in da ista bo pomogla razbiti delavske unije. Meni kot delavcu je kar vroče prihajalo, ko sem to čital ali prepričan sem, da jaz nisem edini delavec, ki ga je zadel ta rek. Zato pa rojaki delavei pokažimo, da smo delavei in da naše organizacije so trdne in da ne vpognemo tilnika pred krizo. Združimo, se in pokažimo kako se kapitalistične stranke razbijajo. Toraj na noge in pripravimo se za boj.

Pozdrav vsem rojakom po Zdr. državah, tebi dragi list pa želim obilo uspeha in da bi kmalu dvakrat na teden začel izhajati.

L. Fouček.

Iz Mulberry, Kans.

Cenjeno uredništvo! Prosim priobčite par vrstice tudi iz naše naselbine. Večja množina Slovencev čita "Glas Svobode" a vendar se malo sliši od nas. Gospodarski položaj je tukaj zelo slab; kriza nas je potipala; vse je nekako mrtvo in o prejšnjem živahnem življenju ni več duha niti sluha. Vse spi samo temperclerji ne. Ravno ti temperclerji, ki vagajo premog, kakor da bi bil gosje perje, so prijeli naše gostilničarje za lase. V prvo so jim pobrali pijačo, mize, čaše in kozarce in ko so to storili so jih pa še tirali na sodišče, kjer so bili kažnjeni z denarno globo. Ali je to pravica? Delodajalci nas naprej mučijo v rovi, goljučajo pri meri in vagi in potem nam še ne privoščijo kupice pive v okrepčilo. Tako se dela z delavcem, ki ima moč v rokah, a noče vedeti, da jo ima. Vsake-mu delavcu, ki ima volilno pravico, če voli za katero drugo stranko kot delavsko, bi se moglo s svedrom puščati. Toliko šibanje, bičanje trpinčenje od strani kapitalistov prenašati in potem še zanje za kupico pive (ob času volitev bo zopet dovolj pive v Mulberry) glasovati in jim takorekoč čevlje lizati je sramotno. Delavcem delavska stranka!

Tudi naj opomnim, da imamo tukaj društvo, pripadajoče k S. N. P. J. katero dobro napreduje in bi še boljše, če ne bi tam v Chicagi takih homatij delali. Rad bi vedel kaj je s blagajno, zakaj Klobučar ne odda blagajne. Nekaj more že na stvari biti. Opozarjam brate, ki to stvar imajo v rokah, da če se stvar ne uredi v kratkem se bo začelo zopet gibanje. Te homatije delajo društvom veliko škode, ker dosti jih je ki se boje pristopiti k društvom. Vendar ta naša Jednota je jedna najboljših Jednot in glejmo, da bo napredovala, ne pa nazadovala.

Pri društvenih sejah se mnogo govori. Ravnajte se po pravilih! Šment, in pravila! Kako se naj ravnamo po istih, če jih pa še dobili nismo. Zatoraj apeliram na I. tajnika, da je v prihodnje bolj točen in da nam kar najhitreje pravila pošlje.

Pozdravljam vsa društva in Slovence po širni Ameriki, Vama, S. N. P. J. in "Gl. Sv." pa želim mnogo privržencev in obilo uspeha.

J. K. Pravicoljub.

Dalzell, Ill., 24. feb. 1908

Danes zjutraj smo šli še vsi zdravi na delo v Spring Valley Coal Co's rove, ob 2 uri popoldne pa dobimo poročilo: "Vsi domov, voznika je ubilo."

In res premogovi vozovi so ga zmečkali. Krivec prelitja delavčeve krvi je bos in Spring Valley Coal družba, katera je tudi z današnjim dnem zaprla šest in 500 delavcev vrgla na plan.

Pozdrav! J. Kaiser.

L. Ured. Frank Krefel, — glede one naročnine, ki ste jo poslali na P. . . Vam najprej svetujemo, da se tozadevno še enkrat vprašate na upravništvu dotičnega lista. Po odgovoru priobčimo Vaš dopis. Zdravstvujte!

— J. P. Ely, b. 55 — Vaš dopis prihodnjič. Na zdar!

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sara producira.

"TRIGLAV"

Zdravilna
Grenka
Vinska
Tonika.

TRIGLAV
CHEMICAL WORKS

"BAN
JELACIČ"

Želodečna
Grenčica.

1648 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Svoji k svojemu! Kupujte naše blago!

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50 v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej aker.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,
534z W. 18th St., Chicago, Ill.

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Pozor!

Tri najboljša zimska zdravila.
Improved Laxative Quinine Tablets

ozdravijo prehlajenje v glavi v 12. urah. Prvi da vzemite jeden prašek vsako uro, dokler jih deset porabite, in potem po en prašek trikrat na dan za 2 ali 3 dni. Za hud glavobol vzemite 4 praške in ponovite za jeeno ure če potrebno.
Cena 25c.

Hermanekov balzam za kašelj
je najboljše zdravilo za kašelj, davico, sušico in hripo.
Cena 25c in 50c

Hermanek-ovo, električno olje,
je najboljše zdravilo za bolna prsa, križ zobobol glavobol, trganje po ušesih, bol v kosteh, zvitje itd. Cena 25c in 50c

Izdeluje in prodaja

J. C. HERMANEK,
LEKARNAR
585 Centre Ave. Chicago, Ill.

W. SZYMANSKI

624-626 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO.

TEL. CANAL 597

ROJAKICITATELJI

Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobe, svetilke, žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na obroke.

Dobro blago po najnižji ceni. Edina polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapadni strani mesta.

21 let v tej trgovini.
Prepričajte se.

IZ STARE DOMOVINE

in jugoslovanskih pokrajin

Nenavadno priznanje je dalo "Prvi kranjski tovarni testenin" v Ilirski Bistrici e. dr. okrajno glavarstvo pri kolavdacijskem ogledu. V odloku je izreklo, "da je tovarna lepo in primerno zidama in odgovarja vsem stavbno tehničnim zahtevam." Tovarna stoji, kakor vidimo, v vsakem oziru na višku.

Velik požar v Zagorju, je napravil premogokopni družbi 100.000 kron škode. Nastal je, ker so se užgale petrolejske cunjice, ki so bile premalo zavarovane pred ognjem.

Slovenci v Zagrebu so imeli te dni sestanek, na katerem so ustanovili društvo "Lipa". Predsednik je g. Fran Samsa. Društvo ima vsak četrtrek sestanek v gostilni "K mirnoj kolibi" v Preradovičevih ulicah št. 31.

Spomenik pokojnemu prestolonasledniku Rudolfu postavijo kolonisti v Maglaju v Bosni v spomin na njegov obisk pred 20 leti.

Narodna čitalnica v Črnomlju je priredila v soboto, dne 15. svečana v prostorih hotela "Laekner" zabavni večer s temle sporedem: "Brat Sokol", veseloigra v 1 dejanju, mešani zbori: "Nazaj v planinski raj", "Lovska", "Sem slovenska deklica", prosta zabava s pléšom in s koriantoli korsom.

Vdeležba je bila mnogobrojna. Državna subvencija. Komisija za pogozdevanja Krasa je za leto 1908 dobila 30.000 K državne podpore.

Volilno gibanje na Belokrajskem. Iz Belokrajine se piše: Volilno gibanje se je pri nas še kaj malo razvilo. Klerikaleci se dosedaj še niso ganili; pravijo, da jim kandidat Šuklje, ki so jim ga vsilili iz Ljubljani, ni posebno po godu, zato tudi ni opaziti nobene agitacije v klerikalnih vrstah za to kandidaturu. Kakor se čuje, pride v kratkem v Črnomelj dr. Krek, da vzbudi zaspance in jih pridobi za intenzivno agitacijo za Šuklje, ki je baje tako bolan, da se ne more priti nitj predstaviti svojim volilecem. Dr. Krek bi seveda ne prišel k nam, ako bi ne nastopil proti Šukljetu nevaren protikandidat v osebi gosp. Julija Macelle. Macella je po vsi Belokrajini dobro znan in izredno priljubljen. Ker pridno prireja shode, ki so povsodi prav dobro obiskani, so se klerikaleci jele trestiti hlače, da bi dobil Macella večino volileev na svojo stran, zato so naročili iz Ljubljane samega dr. Kreka, da bi uvedel uspešno protiakcijo proti "pogubnemu" delovanju samostojnega kandidata Julija Macelle. Kakor stvari sedaj stoji, šanse za Macello niso baš neugodne. Ako bi bil metliški okraj malo manj klerikalen, bi lahko računali na gotovo zmago. Če bi pa vsi napredni krogi storiili svojo dolžnost ter razvili najintenzivnejšo agitacijo med ljudstvom, bi bilo tudi v danih razmerah mogoče, da prodre samostojni kandidat g. Julija Macelle.

Z graditvijo belokranjske železnice se prične po vsem pričakovanju že koncem tekočega leta, vendar pa le na nekaterih mestih in še to le z jako majhnim številom delavstva. Z gradbenimi deli na celi progi Novo mesto-Metlika-Črnomelj v polnem obsegu se prične šele pričetkom prihodnjega leta. V manjšem številu bodo delavci po celi progi razvrščeni nekak središča bodo pa vsekakor v Novem mestu, Semiču, Metliki in Črnomlju. Kako bo progga izvedena, sedaj še ne stoji; to se določi definitivno pri reviziji trase in postajni komisiji. Projektirano je, izpeljati progga od koldvora v Novem mestu po železnem mostu čez Krko do postajališča v Šmihelu - Kandiji, v Virčnu vas, Uršno selo, Semič, Osojnik, Krvavčji vrh do Metlike. V naštetih krajih bodo postajališča. V Metliki se deli progga preko Gradaca na Črnomelj in do hrvaške meje. Večjih predorov

mennda ne bo: na poti od Metlike do hrvaške meje se najbrž zgradi čez Kolpo železni most. V Metliki bo mejni kolodvor. Glede zveze s hrvaško proggo še ni nič natančnega dogovorjeno med obema vladama.

Iz kemične tovarne na Selu se piše: Pogostoma se pritožujejo delavci iz te tovarne kako trpinčenje je v tovarni in vsled tega je ljudstvo jako razburjeno. Krivda zadene edino le g. ravnatelja. Ravno kar se pripoveduje med ljudstvom, da on zahteva od delavcev, da morajo celih 12 ur suti. Se opoldan se ne smejo uvesti, da bi mirno mogli svoje kosilo zaužiti. Alko je to res, je vendar tako postopanje več kot tiranstvo. Seveda, njemu je vse dovoljeno, saj se je baje enkrat baha, da on sme vse storiti, kar hoče in da dobi od pristojnih oblastev vse, kar zahteva. Če je temu tako, je gotovo, da so nazadnje pri njem ljudje slabši kot tlačani. Tudi se čuje, da on slovenskih domačih moči sploh ne mara. Zdjaj pripelje namreč iz Nemčije dva knjigovodja (med temi bo tisti Berger, ki je bil svoječasno v Trstu aretiran, ker so ga imeli na sumu, da je morilec kočijaža) in enega poslovodjo, domačine pa zdaj enega zdaj drugega na jako umazan način odslavlja. Pri takih razmerah se nam prav čudno zdi, kaj dela občinski zastop iz Most, da mu pusti veljati glede ograje? Saj se je baje enkrat izrazil, da ne pusti na ograji prav nič spremeniti, naj mu občina predpisuje kar le hoče, zanj občina ni merodajnik. Lep občinski svet bi moral biti, da bi si pustil od takega hajlovca vse dopasti. Varujte se slovenski delavci pred tovarno. Išcite si rajje kruha pri domačih podjetjih, ker stalnosti ne bo imel nihče pri tem človeku. Saj pa tudi sam pravi: In unsere Fabrik ist schon schwer zu kommen, aber die Leute herauszubekommen ist sehr leicht. Slovenskega delavstva ne nazivlje drugače kakor z "Gesindel", "Trottel", "Bagage" in "Tagdieb". Lepi izrazi za omlakanega hajlovca. Proti tvrdki sami ne rečemo nič, ali tega človeka naj odstrani in postavi takega, ki bo imel vsaj nekaj prakse, ker ta jo nima popolnoma nič. Najbolj imponira takrat, kadar prepeljava ženo nekega poslovodje po tovarni — seveda je tudi ta huda hajlovka. Zato je tudi ona rekla: Ich will nicht einmal aufgemalen zwischt Krainern sterben. Proč s takimi ljudmi!

Najstarejše ječe ima Portugalska. Te ječe so blizu Lizbone ter se imenujejo "temnice molka." Pri gradnji teh ječ so porabljali vsa sredstva, da bi se nepravil obsojencem položaj čim bolj grozovit. Kaznilnica je na pet nadstropij visoka trdnjava. V sredini vsakega nadstropja je dvorana za stražnike. Od tod vodijo zelo ozki hodniki do celic, ki so komaj tolike, kakor grobnice. Vsak jetnik ima za posteljo prazno mrtvaško krsto, a oblečeni so v mrtvaške srajce. Stražniki hodijo popolnoma tiho v suknenih copatah. Vsak dan se enkrat odprejo celice in kaznenci gredo na "sprehod". Pri tem mora imeti vsak krinko na obrazu ter ne smejo izpregovoriti besedice ne med seboj ne s pazniki. V talkih duševnih in telesnih mukah umre najmočnejši obsojenec najpозnejše v desetih letih.

Odrpto pismo Slovincem.

Spoštovani director Collins N. Y. Med. Institute!
Vas pozdravljam in Vam naznanjam, da nimam več zdravil ter mi jih tudi ni treba. Jaz sem Vam zelo hvaležna, ker sem močno trpela bolečine, a sedaj jih ne več, ker sem popolnoma ozdravila. Priporočala bodem tudi drugim Vaše modrost in izkušnost. Bog naj Vam plača vse, kar ste mi dobrega storili! —
Vaš še enkrat lepo pozdravljam in Vam ostajam vedno hvaležna. — Marija Rosenstein
Box 72 Frontier, Wyo.

TEDENSKA

razprodaja nenavadne važnosti.

Ta razprodaja ponuja Vam priložnost nakupiti si blaga za nenavadno nizko ceno. Ker nam pomladansko blago tako prihaja prisiljeni smo napraviti prostor za isto in izato Vam ponujamo spodaj omenjene predmete po najnižji ceni. Gospe in gospodične bodo našle ta teden za nje zanimive predmete po zelo nizkih cenah. Nikakor pa ne mislite, da nimamo spomladanskega blaga na razpolago. Pridite oglejte si našo izborno in krasno zalogo pomladanskih jopičev, oblek, pralnega blaga in svile. Zapomnite si, mi prodajamo samo zanesljivo dobro in prve vrste blago, na katero se smete zanašati.

Spodaj omenjene predmete navajamo samo v toliko, da bodete vedeli, kaj imamo v zalogi za Vas ta teden. Pridite in oglejte si jo.

Everette Classics — šotiš, yd.
Toile du Nord Dress gingham
(šotiš) yd.

9½c

Yd. širok fin francoski perkal za srajce, ostanki 2—10 yd. dolgi, 18c vrednost, yd.

9¾c

Yd. široko škotsko modras platno za srajce, belo s črnimi pikicami ali figurami, yd. samo

17½c

Krasen nov, svilnat mul, za jopiče in obleke yd. samo

35c

Nov pralni Voile, za obleke, svetle barve, velika izber vzorcev, yd

18c

Yd. širok perkal za obleke, modre, črne in sive barve popolnoma novi vzorci yd.

9½c

Bel perzijski šakon, yd.

25c

Ostanki šotiša za predpasniske, v dolgosti od 2 do 10 ydov, yd. po ..

5½c

Težka nebeljena Shaker flanela 10c vrednost, yd.

5½c

Yd. široko, težko in nebeljeno platno, 8c vrednot, yd. za

4¾c

36 palcev širok, križast serč, vsake barve, yd.

19c

Fini celovolnemi Chiffon Panama in Nun's Veiling za jopiče, obleke najnovejše in najmodnejše barve tudi črne in cream, yd. po

65c

V zalogi imamo tudi različno, najnovejše in najmodnejše svilnato blago po 59c in 98c yd, ravno tako tudi volneno yd. po 59c, 98c in \$1.39.

W. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

V zalogi imam vsakovrstne domače in importirane likere, katere prodajam na debelo in drobno.

Zunanja naročila se spremejo.

M. Sikyta,

trgovec s raznimi domačimi vini in likerji.

582 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Potrebujete premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se zglasite pri

MARTIN-U LYMAN,
617 So. Center ave., Chicago, Ill.
Tel. št. Canal 915

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gume, zastave in druge potrebščine.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni ceni fino sliko v najbolji izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Severova družinska zdravila so čista, varna, popolna, zanesljiva in djelujoča. Poskusite jih!

VARUJTE SE HRIPE!

Zdravniki spoznajo to bolezen, da je jako nevarna. Telo srbi po vsem životu, okus se zmanjša, obe oči in nos se močijo. hud kašelj nadleguje bolnika. Proti tej bolezni rabite

Severov Balzam za Pljuča

Za odstranjenje prehlada in kašlja se poslužite

Severovih Tabletov proti hripi.

"Dolgo das sem imel neznošen kašelj; nisem mogel spati; zgubil sem slast do jedi in sem bil nezmožen delati. Po rabljenju dveh steklenic Severovega Balzama za pljuča sem bil popolnoma ozdravljen."

Vinc. Marek, R. F. D. No. 2, Box 56, St. Clairsville, Ohio.

Severov Balzam za pljuča stane 25 in 50c. Severovi Tableti proti hripi stanejo 25c.

Glejte, da dobite pristna Severova zdravila. Ne jemljite podelkov

OTRPLI ČLENKI?

Nobeno zdravilo ne prinese tako hitro pomoči kakor

Severovo Olje Sv. Gotharda.

Riblajte bolni ud z istim in pokladajte tople obkladke. To zdravilo odstrani glavobol, rane in druge podobne nadloge; tudi odstrani otrplost členkov. Cena 50c.

Ali ste utrunjeni?

Ako se počutite utrujene, poskusite Severov Življenski balzam. Gosp. Jos. Drimal, Yellow Grass Sask., Canada, piše: "Prejmite srčno hvalo! Naznanjam Vam, da po rabljenju Vašega balzama, štirinajst dni, sem bil popolnoma ozdravljen. Zahvaljujoč se Vam za zdravje bodem priporočal to zdravilo vsakomur, ki trpi, kot sem jaz občutil; pomagalomu bode". 75c

Povečanje srca,

je lahko najsigurnejši vzrok oslabelosti srčnih sten, ki povzročijo oslabelost srca. Bolnik trpi veliko; paziti pa mora, da ob istem času ne vidi ali sliši stvari, ki bi ga prestrašila. Ako se vzame zdravilo zoper to bolezen bo gotovo kmalu pomagalo, in to je Severova srčna tonika. Cena \$1.00. Ob istem času se najporabi Severov Nervoton kot okrepijo nervi. \$1.00

ŽELODČNI NEREDI,

morajo se odstraniti v najkrajšem času. Najboljše zdravilo za take slučaje je

Severov Grenčec za želodec.

To zdravilo je znano kot krepijo moči in prebavnih organov. Cena 50c in \$1.00.

Prodaje se v vseh lekarnah.

Zdravilni nasvet dobite na zahtevo zastoj

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštne poti. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOCNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavlja, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je v niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd. Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

NOVO SLOVENSKO GOSTILNO JE OTVORIL

Frank Hudale

na

611 So. Centre Avenue Chicago.

Slovenem in drugim bratom Slovanom se tople priporočam za obilem obisk

S spoštovanjem

Frank Hudale

Dobra unijska gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek.

POD VODSTVOM

Jos. J. Stastny,

na 650 Blue Island Ave., Chicago

Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte ženitbe in domače zabave
TEL. 1023 CANAL

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto. Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Iz Žužemberka.

Čudna so pota, ki vedejo do poslanskih sedežev v ljubi Kranjski deželi. Ni čuda potem, da ljudje lakomni časti, denarja, vladateljnosti in drugih podobnih reči tovarajo po potih, ki se čisto nič ne strinjajo s poštenostjo, vredno moštosti. Vse store, da le dosežejo ljubi mandatek, ki je združen s gori omenjenim prednostmi.

Tak borilec za mandatom je dični šviga švaga čez dva praga, kamenolom i tiran okoličanskega, ubozega ljudstva, slaboznani Janez Vehovec.

Ta strastni vročekrvneš, politični prekobilčevalec raznih mišljenj je po dolgem trudu dosegei zaželjeni mandatek, ki je združen s ostudnim političnim šemtvo. Zatoraj hočemo tega Janeza, klerikalnega hlapčona pokazati javnosti kaj je vse počel, da je dosegel svoj zaželjeni cilj. Pokazati hočemo kaj počenja s ljudmi, ki so mu le količkaj nasprotni v mišljenju, kako jih zatira, prega in uničuje, samo da pokaže, oblast svoje neznačajnosti.

K stvari toraj! Po naključju je postal župan Žužemberški. Občani pa uvidevši, da ta načrtniš in ošabnež koprni po samodržtvu in vladanju, kakor se njemu poljubi, ne da bi imel v to opravičenosti in najmanj zmožnosti za odgovornosti polno mesto so ga hoteli odstraniti iz županskega mesta. In to uvidevši je pal na kolena pred ondotne voditelje vladajoče stranke, proseč jih milosti . . .

Od tedaj postal je ponižni hlapček politične zaslepljenosti in ON drzoviti ošabnež izrablja sedaj moč in veljavo zaupanega mu, hlapčevsko pridobljenega mesta ter šikonira politične nasprotnike na vse mogoče načine.

Kot županu, mu je lahko pridobiti si koncesijo za gostilniško obrt; gorje pa onemu, ki bi se predrznil zaprositi za podobno koncesijo. Takoj se nad dotičnežem zadere s svojim, huronsko-barbarskim glasom: Bik zabiti, ali Vam ne zadostuje moja gostilna?! Marš, v mojo gostilno hodi pa mir besedi! Marš, marš, vunkaj . . .

Ni dolgo tega, ko je neki Žužemberčan zaprosil za gostilniško koncesijo pri okrajnem glavarstvu. Pripomniti je, da prosilec ni hodil v gostilno Janeza Vehovca pač pa v one, kjer je našel več gostoljubnosti in prijaznosti. In kaj je dični Janez pl. B. . . bar storil in poročal na orkrajno glavarstvo? Poročal je, da prosilec je neumen (in pri zdravi pameti) da je na slabem glasu kot tat, da je slabo znan in da se mu naj za pet božjih ran ne podeli gostilniške koncesije.

To lažljivo poročilo je bombastično potrdil s svojim županskim imenom, da bi tako poštenega človeka, kojega dobri glas se sliši celo v deveto vas uničil — čujte in strmite, samo zato, ker ne obiskuje njegove gostilne in ker ga ni volil za župana.

Tako se je hotel maščevati, le žal, da mu ni zamogel zaradi zapoznelosti blizu s pomočjo kazenskega zakona. Tako pa bi sedel on, njegova vsegamogočnost v tisti luknji, v kjo je že toliko nesrečnih rojakov spravil po nedolžnem.

Večkrat se pripeti, da pride kdo zaradi kake male praske v kaki gostilni, omamljen vinskih duhov pred kazenskega sodnika. Zastarela navada pa zahteva, da nesrečnemu rojaku dá dotično županstvo pravno spričevalo, da ga na podlagi istega sodi.

Ha, huronski krič se razlega nad šumečimi slapovi zelene Krke, med ropotanjem mlinskih koles, ako nesreča name, da ima On komu svojih ne-somišljenikov tako spričevalodati. Drvi po ravni planoti - Bodganje vasi, da onstran reke odmevajo poživinjeni glasovi srčne obnorelega tirana: "Sedaj te imam v roki! Ne ui-

deš mi, ptiček, pomnil bodeš ves svoj živ, kedo je Janez Vehovec!"

Tako pride za nedolžnega rojaka spričevalo, županstva, ki se glasi: R. R. je nevaren človeškemu življenju, znan pobijalec, razborit razgrajac itd. itd.

On se na tak način maščuje nad nedolžnimi bitji, pomni pa ne, da nedolžnost se grozovito maščuje. On ne sliši zdihovanja in preklinjanja, ki prihaja iz ječ, ko bi ga po slišal, bi plesal veselja in tulil radosti kakor obstreljena zver.

Če imaš opraviti v županski pisarni in se mu ne klanjaš do tal ter ne poljubuješ rok njegovim nje ga vredni boljši polovici, tedaj občutiš njegovo jezo in hvaležen si mu, ako ti ne da čutiti svoje amazane pesti. Če mu pa kdo kaj ugovarja, ga hitro pošlje na razpadli grad v podzemsko luknjo, da ga tako mauči suženjske pokorščine in mu vbije v glavo, kaj je Janez Vehovec.

Če pa mu kdo kateri mladeničev zauka na planoti brega tihe Krke, da se veselo ukanje razlega tja v knezove boršte, ukaže jih zapreti kakor raski tiran trinog, brezsmiljeni Stolipynovič — da tam po cela dva dni in dve noči v mokrih luknjah, na gnilih slami in vlažnih tleh, brez hrane in pijače premišljujejo v nebo vprijočo ošabnost in grozovitost zabitega veličanstva Janezovega, — da se tako utrdi preparela čast trhlelega in nesposobnega županovanja.

Če pa slučajno Njega grozovitosti ni doma tedaj ima človek opravke s njegovo polovico, da tako prenese čast in oblast trans-tva na svojo družino in se tako ohrani čast gospodarske (?) družine.

Dovolj naj bode za danes. Razvidno je dovolj da si je zaslužil mandat od njega vredne stranke. Tako se bo ošabnost potrojil, grozovitost razširil zaostalo maščevanje pa hitro popolnil, miroval ne bo, dokler ne bo mera polna, dokler se žole ubogega ljudstva ne razlije in se potem maščuje za vse grozne krivice nadebudnega sina, poslanega mesto samega vraga na svet.

Dokler se to ne uresniči pa bomo ob bregovih zelene Krke v-pili, da se nebo usliši nas zatiranih:

Jeze, Maščevanja Janezovega; reši nas, o gospod!

Kuge, lakote, pozrečnosti ošabnosti

reši nas, o gospod!

Žužemberčani.

Nadaljevanje iz 3. strani.

ki ti hoče usta zamašiti, kedar se gre za delavsko — tvojo stvar? Ali so te kapitalistične kanalijske, ki s injunckion in mastno, krvoločno obsodbo hočejo, da delavska zveza propade, samo zato, da te posužni boljši kot je ruski car Nikolaj, turški paša Harambaš ali kitajska cesarica, ki somaoblastno vladajo politično in industrijalno?

Nikakor ne, stran ž njimi! Ljudska volja naj vlada! Carov, paš in takove vrste delavskih zatiralec ne maramo. Dregni tovarniša-delavca in zbudí ga, razloži mu celo povest in — I bet — zbudil ga boš! Enkrat prebujeni potem smo nepremagljivi!

"Brezčutnost mase je vzrok današnjih družabnih razmer" — Henry George.

Zavedne volice kličemo k pomisleku gornjega stavka. Ali je vsakteri izmed vas, ki ste sedaj brez dela pomislili na svoj glas in velevažno volitev, ko ste imeli še delo?

Ste li poslušali glas onih, ki so vas svarili pred onimi, ki prezirajo vlado in dolžnosti volicea, ki pripelje visoke gospode — roparje ljudskega imetja na propad in brezposelnost delavstva?

Vsi oni, ki se zavedate svoje krivde in vsi oni, ki trpite pomankanje radi tega, ker niste takrat znali, kaj in zakaj volite vas opozarjamo da v prihodnje prej dobro pomislite kako, zakaj in koga bode te volili.

Razred proti razredu: Rezultant.

Včasih se ljudje pod vplivom momenta vpišejo v socialistične organizacije in ko pa pozneje, ko so prisostvovali pri raznih socialističnih sejah in slišali razne govornike izjaviti absolutno potrebo sprejema in pripoznanja razrednega boja kot prekrizativno dobrega in vestnega socialista in ko so čuli ob enem razredni boj definiran na zelo strogih potezah so naposled sprevideli, da v resnici niso socialisti.

Mogoče, da so sprevideli in sprejeli potrebo preobrata sedajnega kompetivnega sistema in pojav kooperativnega sistema na podlagi splošne lasti produktivnih sredstev in so mislili, da to je že dovolj, da se imenujejo trdni socialisti ampak ko uvidijo, da sprejem socializma še ni dovolj, temveč, da se morajo z njim strinjati in da isti se mora izvršiti samo na jeden način in ne drugače to je, da se delavski razred organizira in z močjo vzame zemljo v svojo posest vključ aktivni in hudi opoziciji kapitalističnega razreda, se navadno pripeti da se svete naloge prestrašijo in na to izbegnejo. Ko se jim ta doktrina razloži še le uvidijo nakupičeno gorje "orto-doksičnega" Socialista in marsikateri jim predbaciva, da ne razumejo socializma katerega nam je podal Karl Marks.

Kaj pa je Marksovo stališče? Poglejmo si isto nekoliko na bližje!

V kratkem rečeno, Marksovo stališče je sledeče:

"Vse bogastvo celega sveta je rezultat na naravnih sredstvih. Nemogoče je razlikovati delež bogastva izviraajočega iz naravnih sredstev in onega, ki je porodek dela, kakor je tudi nemogoče razsoditi koliki delež ustvarjenega otroka je očetov ali materin. Delo je oče zemlja je mati vsega bogastva. Kapital je oni del produkta, ki je postavljen navadno na stran za reproduktivne name, sam ob sebi pa je delni produkt dela. Ves produkt je toraj izvor dela in spada delu oziroma je posest in prava last delavstva. Kapital v privatnih rokah pa ne postane samo sredstvo reprodukcije kateri je predpogoj novega dela, ampak sredstvo za izkoriščanje delavstva; radi tega pa vse producirano bogastvo, ki gre v roke družega namesto delavcu se smatra za plen in rop delavstva."

Proti temu ropanju delavstva je nastopil moderni socializem. V antagonizmu proti ropanju delavstva se ustavlja moderni socializem in zahteva razredni antagonizem, ki je radi potrebe zrasel iz izkoriščanja in ropanja delavstva potom razredne lasti produktivnih sredstev in meri na iztrebo tega razrednega boja s emancipacijo proletarijata in odstranitvijo razrednjega lastovanja produktivnih sredstev."

Vsakteri, ki ne uvideva potrebe razrednega boja pred institucijo socializma ima jako slabe pojme o Marksovem stališču in reči se sme po vsej pravici, da ta va med svetom s zaprtimi očmi in zaprtimi ušesi.

Ni ravno potrebno, da bi moral človek biti socialist, da uvidiva razredni čut med bogatinom in revežem. Lahko pa se dozdeva skrajno nevrjetno vendar pa ni popolnoma izključeno, da ne bi vsled velike krivice, ki jo sedaj dela kapitalistični sistem delavstvu in obratno pa povzdiguje bogate v razvoju ekonomičnih položajev, da se ne bi stvar v času predrugačila. Približno velika množina bogatinov samih bode pristopila k delavskemu razredu in mu aktivno pomagala do čim prejšnjega razvoja soc. Toliko staroveški pa še nisem, da bi vrjel, da bi kedaj večja množina bogatinov priznavala socializem, vsaj tako dolgo ne, dokler njihova kapitalistična ladija nosi čvrsta jadra in se ne magne proti razpadu, poginu in ko pa do tega pride

bodejo imeli še dovolj časa za rešitev. Kaj boljšega nikakor ne moremo pričakovati od kapitalistov, ker tako dolgo, dokler bo eksistirala današnji krivivni sistem bodejo isti delovali proti koristim delavstva in si ne bodejo nastavljali kopja na lastne vratove.

Socializem je nekaj, ki je in bode v resnici v podporo in korist ne samo posameznikom pač pa vsemu človečanstvu, isti ni in ne bo delal razlike niti med narodi niti poltjo še manj pa vero.

Kapitalizem je dandanes mednarodni, ker industrija je mednarodna. Rockefeller vzame denar do vsacega potem bodisi, da je Amerikamec, Anglež, Nemeč, Rus, Turk, Japonec bodisi rimski katolik, grški razkolnik, protestant, budhist ali malikovalec tudi ne pozna meje pri belokožcu, zamureu, Indijancu, mongolu, samo da ima denar.

Ista je s socializmom. Socializem je mednarodni, ker kapitalizem pod današnjem sistemom je mednarodni, toraj tudi industrija in s industrijo delavstvo; ker se pa socializem bori s in za mednarodnimi faktorji mora, če hoče zmagati postopati proti nasprotniki mejnarodno, to se pravi brez razlike na polt, narodnost ali vero — združeno.

Vsak naroden čut posameznika, kakor tudi posameznega naroda, katerega vsakdo občuti se žrtvuje v kolikor se razrednega življenja tiče. Mogoče, da je mala razlika med posamezniki, vendar se dvomi, da v celoti ne bi bili vsi jednaki in edini.

Nagon se razlaga v različnih potezah. Iti v vojsko za združenje in rešitev Zveze je bilo pred 50 leti jako priljubljen klic v severni Ameriki. Takrat sta bogataš in reven proletarec, mož iz severne ali južne strani stala bok ob boku in se bila skupno za rešitev Zveze. Rečimo, da otrok pade iz čolna v vodo in bližnji človek skoči za njim v vodo, da ga reši. Rešitelj je lahko revež, kajti na svetu je večje število revežev nego bogatinov, vendar pa s tem ni rečeno, da ne bi bogatin izpostovil svojega življenja v nevarnost, da reši otroka.

To je primeren dokaz, da bogatin ravno tako lahko uči socializem kakor tudi revež in to je udi resnica, da gotovi bogatini in tudi verski filozofi uče socializem s sistem, da včasih tudi s boljšim vspedom kot revni.

Za to imamo dovolj dokazov, Father Thomas McGrady, katoliški župnik v Bellevue, Ky. je bil eden najboljših govornikov socialistične stranke; J. A. Wayland, lastnik najbolj kraširjenega soc. tednika v Ameriki in večkratni milijonar, Gaylord Wilshire, urednik leposlovnega soc. revije "Wilshire's Magazine" tudi milijonar, J. Phelps Stokes in njegova gopa večkratna milijonarja, so storili mnogo, mnogo za soc. propagando. Warwickšna groficea in Duches Manchester propangandirati sedaj po Angleškem, Irskem in Škotskem.

Takih in enakih dokazov bi se dalo več navesti.

Socializem kakor vojna ne prizadene samo naroda, pač pa tudi posameznike.

Posameznik posebno, če je delavec nima več, kakor je rekel Marks, kot okove zgubiti in ves svet za pridobiti. Edini izgovor, na katerega se lahko ameriški delavec izgovarja je pomankanje intelekta. Če je bogataš, lahko braneč se izjavi, da je boljše, če se stvar pri miru pusti ne oziraje se na to, da je pogubonosna in škodljiva za večino ljudstva, samo da je zanj velike koristi. Njega nihče ne sili trdo delati, on ima vse dobrote sveta in vse kar poželi, on se ne zaveda ali se vsaj noče zavedati, da je veliko ljudi, ki trpe pomanjkanje in glad, on se ne zmeni za to, če so drugi lačni, samo da on ni. Samo iz teh razlogov klubujejo so-

cijalistični misiji, ker dobro vedo, da njihova veselje bo toliko prikrašano, kolikor več ga bode delavstvo uživalo.

Dvanajst božjih resnic je sestavil antisemitski hrvatski list "Putnik". To so: 1. Car vlada širom sveta. 2. Papež blagoslavlja obadva. 3. Vojak služi za vse tri. 4. Odvetnik rubi vse štiri. 5. Pop poje za vseh pet. 6. Fratra živi vseh šest. 7. Lekarnar zastruplja vseh sedem. 8. Zdravnik dere vseh osem. 9. Grobar koplje jamo za vseh devet. 10. Kmet hrani vseh deset. 11. Žid vara vseh enajst. 12. Smrt umori vseh dvanajst.

Rojakom priporočava svoj lepo urejeni—

Saloon

Vedno sveže pivo, fina vina in likerji. Postrežba točna.

F. BLATNIK
A. PRESELNIK } lastnika

230 S. Union Ave., PUEBLO, Colorado

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za shode, veselice itd. Vsako nedeljo popoldán izborni koncert. Vstopnina prosta. TEL. CANAL 2017

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Vsem onim ki nimajo barve, potem

bodisi otrok dama ali gospodična in če hočejo dobiti lepo rudečo barvo in kri naj rabijo

E. Rimsov Maltoferochin

(maltovano železno vino) 6 buteljk za 6 dolarjev,

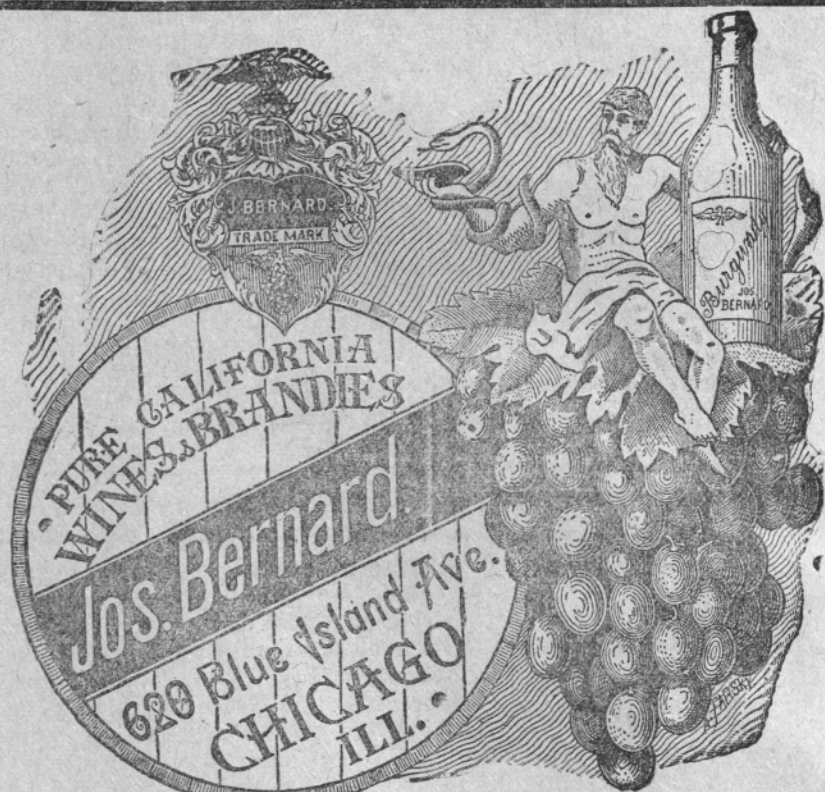
Če trpite na slabi prebavi in nimate teka do jedil poskusite

**EDWARD RIMSOVO GASTROPHAN in
EDWARD RIMSOVO KARLOVARSKO**

Pišite po cenike za ta maltovana grenka vina!
Trgocem in krčmarjem zelo znižane cene.

Ed, Rimsove želodečne kelera kapljice so najboljše zdravilo za kolero, koliko, želodečni krč. Cena steklenici 50c. Za dobiti po vseh lekarnah.

EDWARD RIMSA, lekarnar,
606 South Centre Avenue Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejejo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

**Trinerjevo zdravilno
grenko vino,**

je najpripravnejše zdravilo za take bolezni, s katerimi se hitro in zanesljivo ozdravi. Izvrtno učinkuje na želodečne živce in pospešuje aktivno vse organe, tako, da

vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil,

se počutite utrujene,

imate teški glavobol,

nemorate mirno spati,

ali da ste blede je

čas, da uporabite Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

616 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače.
Uprašajte trgovce po njih.